

الأفعال والأزمنة Verbes et temps

لا يمكن الترجمة الجيدة بدون دراسة الفعل فى الجملة المترجم منها أو إليها؛
ولذلك دراسة قواعد اللغة أساسية للمترجم الجيد.

• الأزمان Temps:

توجد فى كل لغات العالم ثلاثة أزمنة هى: الماضى Passé والمضارع Présent والمستقبل Futur . ويختص الفعل العربى بمرونة زمانية عجيبة إذ لا تنقيد الصيغة الواحدة بزمان خاص بها، بل يتغير مدلولها للزمنى بتغير القرينة، أى:

- ما يقترن بهذه الصيغة من أدوات.
- أو ما يكتنفها من ظروف.
- أو ما يسبقها من زمان معين.

فالفعل المضارع - مثلاً - فى اللغة العربية يدل على للمستقبل إذا سبقه الأدوات (س وسوف ولن) أو يدل على الماضى إذا سبقته (لم) كما سوف نرى. وللتعبير عن هذه الأزمنة الثلاثة بكافة اشتقاقاتها فإن اللغة الفرنسية تخصص لها ست صيغ Modes تضم عشرين زمناً.

هذا لا يعنى أنه يوجد فى اللغة الفرنسية أزمنة لا يمكن ترجمتها إلى اللغة العربية، ولكن - كما قلنا سابقاً - فإن الأدوات والظروف التى تسبق الفعل العربى تساعد فى تكوين كل الأزمنة كما سوف نرى. فالجملة التى تحتوى على فعل الكينونة être فى زمن المضارع Présent تترجم بجملة اسمية - كما أوضحنا من قبل - ولا يظهر فعل « يكون » فى الترجمة .

1 - Le Présent المضارع

- 1- Le train marche dans la plaine. يسير القطار فى السهل
- 2- Le malade souffre depuis quatre jours.. يتألم المريض منذ أربعة أيام..
- 3- L'ouvrier va à la usine chaque jour. يذهب العامل إلى المصنع كل يوم.

4- La terre tourne autour du soleil. تدور الأرض حول

5- Je travaillerai demain matin. سأعمل صباح الغد

6- Attendez-moi, je viens. انتظرنى، أنا قادم .

يدل المضارع فى العربية على :

1 - حدث يقع أثناء الحديث (مثال 1)

Une action qui se deroule au moment où l'on parle. (Ex.1)

2 - حدث تم فى الماضى ويستمر إلى زمن التكلم (مثال 2)

Une action qui se prolonge au moment où l'on parle. (Ex.2)

3 - حدث معتاد ومتكرر. (مثال: 3)

Une action qui se poursuit par habitude. (Ex.3)

4 - يعبر عن حقيقة ثابتة (مثال: 4) Un verité fix (Ex.4)

5 - حدث سيتم فى المستقبل (مثال: 5) Un fait futur (Ex.5)

ويدل المضارع على المستقبل إذا دخلت عليه إحدى الأدوات التالية: سوف - قد - وبعد حرفى الاستفهام أ - هل . أو بعد ظرف زمانى للمستقبل قريباً .. إلخ.

وهناك فرق بين (س و سوف) إذا دخلتا على الفعل المضارع فى دلالة على المستقبل.

س = تدل على المستقبل القريب الأقل تأكيداً.

سوف = المستقبل البعيد مع تأكيد أكبر.

Ex.:

1) J'étudierai le leçon dans quelques instants.

سأحفظ الدرس بعد لحظات.

2) L'ingénieur partira après le fin des travaux.

سوف يسافر المهندس بعد انتهاء الأشغال.

• Attention:

● يمكن التعبير عن الأزمنة الثلاثة (الماضي - المضارع - المستقبل) في اللغة العربية مع المضارع المنفي، وذلك باستخدام الأدوات (لن - لم - لا)

1 - Présent = لا + المضارع

Ex.: Je n'écris pas = لا أكتب

2 - Passé = لم + المضارع

Ex.: Je n'ai pas écrit = لم أكتب

3 - Futur = لن + المضارع

Ex.: Je n'écirai pas = لن أكتب

● إذا سبق الفعل الفاعل في الجملة فإنه لا يوافقه في العدد ولكن يوافقه في النوع فقط.

Le verbe arabe précédant le sujet ne s'accorde pas en nombre avec ce dernier, mais seulement en genre.

Ex. تجتهد الفتيات = يلعب الأولاد

● إذا ورد الفعل في الجملة الفرنسية في صيغة المصدر يترجم إلى العربية بـ (أن + المضارع) أو المصدر .

Ex. Il aime se promener = يحب التتزه أو : يحب التتزه

⇒ Exercices à traduire :

- 1) Le maçon utilise de nombreux instruments dans son travail.
- 2) Le menuisier fabrique tous les meubles de l'école.
- 3) Le boucher vend la viande aux habitants du village.
- 4) Ce jardinier soigne toutes les fleurs de notre jardin.
- 5) Ce garçon s'occupe de son oiseau et du chien de son ami.
- 6) Mon frère aime se promener dans les forêts.
- 7) Son médecin lui interdit de fumer plus de dix cigarettes par jour.
- 8) Il boit de l'eau de cette source quand il vien au village.
- 9) Nous parlons du problème de la faim dans le monde.
- 10) Ils essayent de comprendre ce problème de physique.
- 11) Le forgeron laisse son travail pour aider son voisin malade.
- 12) L'écrivain n'oublie jamais comment il commence son ouvrage.
- 13) Pourquoi l'étudiant s'absente-t-il aujourd'hui?
- 14) Où rencontrez-vous vos collaborateurs tous les matins?
- 15) Le paysan ne se réveille-t-il pas avant le lever du soleil ?

تمرين : ترجم الجمل الآتية إلى الفرنسية :

- (1) يحترم المترجم أفكار المؤلف.
- (2) يعود الجنود إلى ثكناتهم بعد التدريب.
- (3) يحرث الفلاحون الأرض مرتين في كل عام بعد الحصاد.
- (4) يذهب المزارعون إلى المدينة لبيعوا محاصيلهم ويشتروا كل ما يحتاجون إليه.
- (5) هل يشرب سكان هذه القرية من مياه النهر خلال الصيف؟

- (6) لا يَكُنْب هؤلاء التلاميذ أبدا لأنهم تعودوا للصراحة.
- (7) ألا ترون أن السفينة تبتعد عن الشاطئ ببطء؟
- (8) إن الذى يعرف معنى الشرف لا يستطيع إلا أن يكون شريفا.
- (9) لا يعمل رفاقى بقدر ما أعمل ولكنهم ينجحون دائما فى الامتحانات السنوية.
- (10) لن يناقش مجلس الشعب مشروع هذا القانون إلا فى العلم للمقبل.
- (11) يفهم الناس مشكلة الجوع فى العالم عندما يرون الأطفال الجوعى.
- (12) كم مرة فى العام يسافر هؤلاء المهندسون إلى أوروبا لزيارة المصانع؟
- (13) يجلس أعضاء المحكمة على منصة عالية بينما يقف المتهمون أمامهم.
- (14) يجمع المدير جميع الطلاب فى فناء المدرسة ليبلغهم برشاداته.
- (15) يجتمع مجلس الوزراء مرتين فى الأسبوع وثلاث مرات عند الاقتضاء.

2 - L'imparfait الماضي الناقص

ويسمى أيضاً هذا الزمن (الماضي غير التام أو الماضي المستمر) .

يصف الماضي الناقص حدثاً تم في الماضي واستمر في نفس وقت حدوث حدث آخر ماض أيضاً.

Il exprime une action passée qui continue en même temps que se produit une autre action passée.

En arabe = Imparfait = المضارع + كان

Ex.:

Je buvais = كنت أشرب

Il jouait = كان يلعب

L'année dernière, je me levais tôt pour aller à mon école.

العام الماضي كنت أستيقظ مبكراً للذهاب إلى مدرستي.

Maman lavait les linges quand ma soeur est entrée.

كانت أمي تغسل البياضات عندما دخلت أختي.

• Remarques:

1 - عندما يكون فاعل الفعل الماضي الناقص اسماً وليس ضميراً فإنه من المستحسن أن نضعه بين كان والفعل المضارع.

Ex. L'étudiant marchait = كان الطالب يسير

et non pas كان يسير الطالب

2 - عندما يتكرر في الجملة الفرنسية نفسها عدة أفعال في الماضي الناقص Imparfait فإن تكرار الفعل المساعد « كان » يجعل الأسلوب ركيكاً، ولتجنب ذلك نستخدم الأداة (ف) مع الفعل الثاني مع عدم تكرارها مع الفعل الثالث.

Ex. J' aidais ma grand- mère à nettoyer la maison; je balayais les chambers et essuyais les vieux meubles.

كنت أساعد جدتي في تنظيف البيت فأكنس الغرف وأمسح الأثاث العتيق.

2 - L'air était chaud ce jour - là et le soleil sépandait ses rayons brûlants sur les champs.

كان الهواء حاراً في ذلك اليوم والشمس تنشر أشعتها الحارقة فوق الحقول.

3 - ينبغي التمييز في الماضي الناقص Imparfait بين الأفعال المبنيّة للمعلوم Les verbes actifs والأفعال المبنيّة للمجهول Les verbes passifs وعلى ذلك لا نترجم :

L'enfant dormait ≠ كان الولد نائماً ≠

لأن هذه الجملة العربية تعنى في الفرنسية

L'enfant était endormi.

وعلى ذلك نقول :

L'enfant dormait = كان الولد ينام =

4 - يترجم اسم الفاعل Le participe présent بـ :

(أ) فعل مضارع مسبوق بضمير مناسب، أو :

(ب) حال.

Ex.:

Elle chantait en marchant = كانت تغنى وهي تسير

Elle chantait en marchant = كانت تسير مغنية =

3 - ظروف الطريقة الفرنسية de manière Les adverbess français

والمنتهية بـ (... ment) تترجم إلى العربية بـ :

(أ) مفعول مطلق.

Ex. Il a protesté énergiquement. لقد احتج احتجاجاً شديداً

(ب) ب + مصدر.

Ex. Il a protesté énergiquement. لقد احتج بشدة

⇒ Exercices à traduire

- 1) Mon père était un homme pieux; il aimait Dieu et se sentait armé contre tous les périls.
- 2) Hier, il faisait très beau. Le soleil brillait et les oiseaux jazuillaient sur les arbers.
- 3) La neige recouvrait les routes et toutes les maisons du village.
- 4) Les uns étaient armés de fusils, les autres portaient des branches d'arbres.
- 5) Comment les phéniciens enterraient-ils leurs morts?
- 6) Elle marchait courbée, la tête baissée comme une vieille.
- 7) Chaque soir je lisais un chapitre de cet ouvrage important.
- 8) S'il voyait un ivrogne tomber, il le relevait et le réprimandait.
- 9) Ces menuisiers n'avaient-ils pas les outils nécessaires ?
- 10) Les députés discutaient le projet devant les ministres réunis.
- 11) J'aidais mon père pendant que mon frère travaillait dans sa chambre.
- 12) Je ne marchais pas sur le trottoir car il était mouillé.
- 13) Les savants s'intéressaient-ils à ce problème épineux?
- 14) Comment les ingénieurs travaillaient-ils dans ce désert?
- 15) Où les bandits cachaient-ils leurs trésors ?

← ترجم إلى الفرنسية:

- (1) كان المهندس يقوم برحلة في بلاد أوروبا لزيارة مصانعها الحديثة.
- (2) كان الهواء حاراً في ذلك النهار وكان رمال الصحراء محرقة.
- (3) كنت ألعب في الحديقة مع أصدقائي عندما حدث الانفجار.
- (4) كان الصيدلي يترك باب غرفته مفتوحاً بسبب شدة الحرارة.
- (5) ألم يكن البستاني يسقى الحديقة مرتين كل أسبوع؟
- (6) هل كانت تزور أقاربها عندما كنت تذهب إلى قريتها؟
- (7) كيف كان اللصوص يستطيعون الوصول إلى داخل المنزل؟
- (8) أين كان الطفل ينام عندما وقع الزلزال؟
- (9) كان الولد يسير بدراجته بين الصخور فيتقنم بصعوبة.
- (10) لم يكن الأب يجد مكاناً لابنه في مقاعد القاعة.
- (11) كنتم تتركون ما يقوله المحاضر دون أن تستطيعوا شرحه لجاركم.
- (12) كنت تمارس مهنة الطب ولكنك لم تكن إلا طالباً.
- (13) كان هذا المترجم يعرف أربع لغات ولكنه نسى إحداها.
- (14) لو لم يكونوا مرهقين لاصطحبتهم إلى النادي.
- (15) أما كان المسافر يطلب كوباً من الماء البارد؟

3 - Le passé simple et le passé composé

الماضى البسيط والماضى المركب

• يعبر الماضى البسيط عن حدث تم كلياً فى الماضى وانتهى فى فترة زمنية محددة.

Le passé simple exprime une action passée dont la date est précisé.

• إنه يعبر عن حدث ماضى سريع ومفاجئ أو بالأحرى بعيد.

Il indique un passé rapide, soudain et plutôt éloigné.

Ex. Napoléon a mourut à Sainte-Hélène en 1821.

مات نابليون فى سانت هيلانة فى عام 1821.

Les parisiens occupèrent la Bastille en 1789.

احتل الباريسيون الباستيل عام 1789.

• يعتبر الماضى البسيط متعلقاً بوصف الأحداث التاريخية والقصص.

Ex. Le chef de la tribu mourut en 1880. مات رئيس القبيلة عام 1880.

Ex. Elle s'allongea par terre dans sa belle fourrure toute tachée de sang. تمددت على الأرض فى فروتها البيضاء الملطخة كلها بالدماء.

• أما بالنسبة للماضى المركب Le passé composé فإنه يعبر عن حدث تم فى الماضى الحديث وما زال مؤثراً فى الحاضر، لذا يمكن أن نسميه الماضى القريب. وهو لهذا يحتاج لأداة قبله هى قد أو لقد.

Quant au passé composé, il indique un fait récent qui, d'une manière générale, intéresse encore le présent. C'est pourquoi, étant un passé plutôt proche, il aurait besoin, en arabe, d'un élément d'appui qui sera la particule لقد ou قد.

Ex.: J'ai cassé le crayon et je ne trouve pas de quoi écrire =

لقد كسرت القلم ولا أجد ما أكتب به.

Ex.: J'ai demandé à rencontrer le directeur et lui ai soumis le problème, mais il ne m'a pas répondu jusqu' à présent =

قد طلبت مقابلة المدير وعرضت عليه المشكلة ولكنه لم يجبني حتى الآن.

Le passé simple est donc coupé du présent alors que le passé composé reste en relation avec lui.

• Remarques:

1 - تتطابق الأسماء الموصولة في اللغة العربية على عكس اللغة الفرنسية مع الأسماء التي تعد عليها.

Ex.: L'homme qui a écrit. = الرجل الذي كتب

La femme qui a écrit = المرأة التي كتبت

Les deux enfants qui ont joué. = الولدان اللذان لعبا

Les étudiants qui sont partis = الطلاب الذين ذهبوا

Les filles qui ont chanté. = البنات اللاتي غنين

2 - قد تعني الأداة dans في بعض الأحيان معنى après لذا تترجم بكلمة (بعد).

Ex.: Il partira dans trois jours = سيسافر بعد ثلاثة أيام

3 - الكلمة الفرنسية (encore) ينبغي أن تترجم حسب معناها في الجملة، كالتالي:

لم يأت بعد = Il n'est pas encore venu

هل تريد المزيد من الشاي؟ = Voulez-vous encore du thé

لقد لعب وأكل أيضاً = Il a joué et a encore mangé

لا يزال يعيش إلى الآن . = Il vit encore

Tu dors encore ? أما تزال نائماً ؟

4 - لترجمة كلمة déjà ينبغي أن نستخدم الفعل (سبق ل أن)

Ex.: Il a déjà visité la ville =

لقد سبق له زيارة المدينة .. أو : لقد سبق له أن زار المدينة.

⇒ **Exercices à traduire**

- 1) Les pêcheurs ont sauvé l'enfant qui était sur le point de se noyer.
- 2) mes amis n'ont pas laissé leur nouvelle adresse avant de partir.
- 3) N'ont-elles pas fortement battu les deux petits cheins ?
- 4) Il n'a pas écrit de lettre depuis son arrivée en Amérique.
- 5) L'empire romain étendit sa domination sur une grand partie du monde.
- 6) Il s'arma de courage et avança lentement parmi les arbres.
- 7) Les ouvriers refusèrent d'obéir aux ordres de leur syndicat.
- 8) Ce contrat n'a pas permis au paysan de louer une partie de sa terre.
- 9) Les marins ont reçu l'ordre de monter à bord de leur navire.
- 10) Les dessinateurs travaillèrent toute la nuit pour terminer le plan.
- 11) Ces arbres ne furent-ils pas plantés ici avant la construction de l'église?
- 12) Quand les Japonais furent-ils vaincus par les Russes ?
- 13) Les ouvriers ont oublié d'éteindre les lumières de l'usine.
- 14) Nous arrivâmes au sommet de la montagne après deux heures de marche.

15) Elles ont compris la leçon dès la première explication.

← ترجم إلى الفرنسية:

- (1) لقد شاركت الجمعيات العلمية مشاركة عظيمة فى رقى العلوم الإنسانية.
- (2) توسعت البلدان المتقدمة، فى مطلع هذا القرن، فى إنتاج واستعمال الطاقة المحركة.
- (3) لم يقابل رئيس نقابة العمال وزير الشؤون الاجتماعية يوم الاثنين الماضى.
- (4) ألم يستهلك هذا المصنع كميات ضخمة من الوقود والتيار الكهربائى؟
- (5) من قال إن الشعب اشتكى من غلاء المواد الاستهلاكية فى الأسواق؟
- (6) قام المتظاهرون بمسيرات متعددة فى شوارع القرى والمدن الكبرى.
- (7) أقام المهاجرون معسكراتهم المؤقتة على شواطئ البحر.
- (8) شهد العرب، خلال القرن التاسع عشر، تقدما كبيرا فى لغتهم.
- (9) ازداد الطلبة اهتماما بالأمور الصحافية منذ حوالى عشرين عاما.
- (10) لقد توقفت هذه الحركة العلمية ثم استؤنفت بعد نحو مائة عام.
- (11) تمكن سكان الأرياف من الانتقال إلى المدن الكبرى للاستقرار فيها.
- (12) لقد قدمت الحكومة طلبا إلى الأمين العام لهيئة الأمم المتحدة للحصول على تلك المساعدة.
- (13) تحسنت أساليب التدريب خلال السنوات العشر الماضية.
- (14) لقد ناقش المجلس الاقتصادى تقرير الرئيس ثم اتخذ قراره.

4 - Le passé antérieur et le plus-que-parfait

الماضى التام والماضى الأسبق

يعبر هذان الزمانان عن حدث تم فى الماضى بينما يحدث حدث آخر، أو حدث تم فى الماضى تم قبل حدث آخر تم فى الماضى أيضا.

Ces deux temps expriment une action, longue ou courte, qui s'est achevée tandis qu'une autre s'achevait, ou une action passée qui s'est produite avant une autre également passée.

C'est pourquoi, en arabe, on utilisera deux passés avec la particule d'appui **قد**.

Donc : Passé antérieur = }
Plus-que-parfait = } **كان + قد + الماضى**

Ex.: J'avais mangé quand le maître arriva =

كنت قد أكلت لما وصل المدرس

Quand l'élève eut disparu, le jardinier rentra dans sa chaumière =

عندما كان التلميذ قد اختفى . دخل البستاني كوخه.

Et comme l'inversion est, ici, possible, voir préférable, on dira en arabe:

دخل البستاني كوخه عندما كان التلميذ قد اختفى.

• Remarques:

1 - يمكن أن يترجم الماضى التام Plus-que-parfait بـ (بعد + المصدر).

Ex.: Quand l'élève eut disparu, le jardinier rentra dans sa
=chaumière

= Après la disparition de l'élève le jardinier rentra dans sa chaumière.

= بعد اختفاء التلميذ دخل البستاني كوخه.

2 - انتبه إلى أن الأفعال اللازمة (أى غير المتعدية) فى اللغة الفرنسية قد تصبح متعدية عند ترجمتها إلى اللغة العربية ، والعكس بالعكس .

Ex.: L'enfant entra dans la salle = دخل الولد القاعة.

Ceci plaire à ton père et nuira à ton frère.

هذا سيعجب أباك ويضر أخاك.

3 - يجب أن تنتبه أثناء الترجمة إلى التطابق بين الضمانر المتصلة والأسماء التى تعود عليها.

Ex.: Les oiseaux construisent leur nid تبنى الطيور عشها

Les hommes construisent leur maison. يبنى الرجال بيوتهم

⇒ Exercices à traduire

- 1) Vous aviez terminé votre promenade lorsque les invités arrivèrent.
 - 2) Elles n'avaient pas su que leurs frères étaient morts à la guerre.
 - 3) L'expert n'eût-il pas préféré s'en aller plutôt que de rester là-bas?
 - 4) Pourquoi avons-nous laissé la voiture au bord de la route?
 - 5) Le maçon n'eut pas accepté ces conditions s'il les avait connues.
 - 6) Comment aviez-vous changé de direction dans ce désert?
 - 7) Où avaient-ils trouvé ces vieilles pierres et cette statue?
 - 8) Tu n'avais pas voulu parler à cet homme lorsqu'il arriva.
 - 9) Lorsqu'ils eurent fini leur travail ils sortirent de l'usine.
 - 10) Ils avaient seulement oublié de prendre les clés de la chambre.
 - 11) Comment aviez-vous demandé la permission de sortir hier?
 - 12) Ils avaient choisi ce terrain pour y planter leurs arbres.
 - 13) Les ministres avaient quitté le palais lorsque le Président arriva.
 - 14) Le menuisier n'avait-il pas fabriqué ce bureau l'an passé?
 - 15) La boulangère avait vendu tout son pain quand nous arrivâmes.
-

⇐ ترجم إلى الفرنسية:

- (1) أين كانوا قد أوقفوا السيارة لما قرروا شراء تلك الأقمشة ؟
- (2) ألم يكن هؤلاء الأطباء يرغبون فى السفر إلى الخارج فى العام الماضى ؟
- (3) من ذا الذى كان يدعى أن تلك الغابة خالية من الوحوش الضارية ؟
- (4) كان الصيادون قد تركوا أسلحتهم تحت هذه الشجرة قبل أن يختفوا .
- (5) كانت الفتاة قد زارت هذه المدينة ثلاث مرات مع جدتها العجوز .
- (6) كانت البواخر قد أفرغت كل بضائعها على أرصفة الميناء .
- (7) كيف كانوا قد لفظوا هذه الكلمات أمام القاضى والمحامى ؟
- (8) متى كان المهندس قد نسى هذا الكتاب العلمى فى قاعة المطالعة ؟
- (9) هذا المتحف ، متى كنتم قد زرتموه قبل أن تنتقلوا إلى هذه المدينة ؟
- (10) كم كان هذا الرجل قد قطف من ثمار تلك الأشجار ؟
- (11) لم يكن هذا الطالب قد نجح فى الامتحانات برغم أنه كان يعمل ليلا ونهارا طوال السنة .
- (12) كانوا قد كسروا باب الشقة عندما وصل رجال الشرطة إلى مكان الحادث .
- (13) كانت النيران تلتهم البيت ولكن أحدا لم يكن قد فكر فى استدعاء رجال الإطفاء .
- (14) هل كان الوزير قد استقال من منصبه عندما سافر أخوك إلى فرنسا ؟
- (15) من الذى كان قد أغلق باب الغرفة فى وجه أخيك ؟

5 - Le Futur Simple et Le Futur Antérieur

المستقبل البسيط والمستقبل الأسبق

من خصائص اللغة العربية أن الفعل في زمن المضارع بها يمكن التعبير به عن زمنين هما: المضارع والمستقبل. فجملة : يسافر الطالب إلى أوروبا تعنى:

i) L'étudiant part pour l'Europe.

ii) L'étudiant partira pour l'Europe.

وإذا كان المضارع مسبقاً بإحدى الأدوات (س أو سوف) فإنه في هذه الحالة لا يدل على المضارعة ولكن يدل على المستقبل. ويمكن إذن أن يكون لدينا المعادلتين التاليتين.

Futur proche (imminent) = س + المضارع

Futur lointain (moins imminent) = سوف + المضارع

Ex.:

Le fruit mûrira = سوف تنضج الثمرة

L'ingénieur finira son travail Lundi = سينهى المهندس عمله يوم الاثنين

نلاحظ أنه مع استخدام الأداة (سوف) تكون هناك درجة من عدم التأكد (كما في المثال الأول) ينصب على نضج الثمرة.

بينما مع الأداة (س) تكون هناك درجة أعلى من التأكد كما في المثال الثانى.

أما المستقبل الأسبق Le futur antérieur فإنه يعبر عن حدث سينتهى (يكون ماضياً) عندما ينتهى حدث آخر (فى المستقبل).

Quand au futur antérieur, il indique qu'une action sera accomplie (C'est-à-dire qu'elle sera passée) lorsqu'une autre s'accomplira (C'est-à-dire à l'avenir).

ولترجمة هذا الزمن إلى العربية نستخدم : (يكون + قد + الماضي)
ملحوظة : يكون يمكن أن تشير إلى المستقبل (سيكون).

Ex.: La cloche aura sonné lorsqu'il arrivera.

يكون (سيكون) الجرس قد دق عندما يصل (سيصل).

Je vous préviendrai quand j'aurai pris ma décision.

سأخبرك عندما أكون قد أخذت قراري.

Il aura fini son rapport à la fin de la semaine.

سيكون قد أنهى تقريره قبل نهاية الأسبوع .

• Remarques:

1 - التعبير (Bien faire quelque chose) نستخدم معه عند ترجمته أحد الفعلين (أحسن) أو (أتقن) أما مع (Mal faire) فيعني (أساء).

Ex.: Il a bien écrit sa lettre = لقد أحسن كتابة رسالته

Elle a mal accompli son devoir = لقد أساءت إتمام واجبها

2 - لترجمة التعبير (Il s'agit de) فإنه يعني : (الأمر متعلق بـ ...)

Ex.: Il s'agit de connaître le voleur = الأمر متعلق بمعرفة اللص

⇒ Exercices à traduire

- 1) Il écrira son rapport après avoir terminé l'inspection de l'usine.
- 2) Vous ne sortirez de cette crise que si vous écoutez nos conseils.
- 3) Que fera ce pauvre soldat sans armes et sans munitions?
- 4) Les ouvriers demanderont une augmentation de leurs salaires.
- 5) Les manifestants occuperont demain les bâtiments de l'école.
- 6) Les journaux ne paraîtront pas Jeudi prochain à cause de la fête.
- 7) Ces articles ne seront-ils pas publiés dans les deux langues?
- 8) Ils auront bu toute l'eau dont ils disposent avant d'arriver .
- 9) Les chauffeurs n'auront pas le temps d'arriver à la gare.
- 10) Elles auront cueilli toutes les fleurs du jardin avant la fin des vacances.
- 11) N'auront-ils pas coupé tous les arbres de la forêt avant Mardi?
- 12) Comment auront-ils résolu le problème, alors qu'ils partent maintenant ?
- 13) Les magasins auront fermé leurs portes quand passera le cortège الموكب.
- 14) Mes frères iront au Musée avant la fin de l'année solaire.
- 15) Il ne pleuvra pas aujourd'hui car le ciel est pur صافية et sans nuages.

⇐ ترجم إلى الفرنسية:

- (1) لن تكون المحلات التجارية مزدحمة اليوم لأن الجو بارد والمطر وشيك.
- (2) سيحتفل أخى الأكبر بعيد ميلاده التاسع عشر يوم الخميس المقبل.
- (3) لن ندعو إلى العشاء إلا بعض الأصدقاء المقربين منا.
- (4) هل ستضاء شوارع القرية بعد إصلاح التركيبات الكهربائية ؟
- (5) أسيستطيع المهندس السفر بعد أن يكون قد انتهى من رسم الخرائط ؟
- (6) لن تُكنس أرصفة شوارع المدينة لأن عمال البلدية مضربون.
- (7) هل سيكون الموظف قد قابل مديره قبل عودة الوزير من رحلته إلى فرنسا؟
- (8) لن نسكن أبداً فى هذا المنزل القديم لأنه لا يحتوى على وسائل الراحة.
- (9) سيقع الأسد فى شباك الصيادين عندما يكون قد شعر بالجوع.
- (10) لن تتم هذه المعجزة إلا بإرادة الله العلى القدير.
- (11) لن نستعمل فى مقالاتنا إلا العبارات الواضحة التى لن يكون لها معنى مستتر.
- (12) سيكون هناك رجال من مختلف الطبقات والمستويات الاجتماعية.
- (13) لن يكون فى الجامعة إلا الطلاب الذين نجحوا فى امتحانات الفصل الأول.
- (14) سيكون التوزيع قد انتهى عندما يخرج العمال من المستشفى.
- (15) لن نستطيع النجاح فى هذه العملية التجارية إلا إذا تخلصنا من البضائع القديمة.

6 - Le Conditionnel الشرطى

Le conditionnel désigne généralement une action qui est soumise à une condition souvent exprimée par la particule si. Mais le conditionnel indique aussi la modération ou l'adoucissement d'un ordre. Il peut aussi donner le sens d'un futur dans le passé.

يعبر الشرطى بصفة عامة عن حدث يتوقف على شرط يعبر عنه غالباً بالأداة (si) ، وقد يعبر عن الطلب أو عن المستقبل فى الزمن الماضى.

Exemples:

- i) Je mangerais si j'avais faim = قد أكل إذا كنت جوعان
- ii) Je voudrais vous rencontrer = أريد مقابلتكم (إذا أمكن)
- iii) J'ignorais qu'il viendrait = كنت أجهل أنه سيأتى

On constate que chacune des trois phrases a été traduite d'une manière différente :

- i) avec le قد qui signifie l'adoucissement.
- ii) avec le présent car la phrase veut dire = Je veux vous rencontrer (si possible).
- iii) avec le futur, car la phrase signifie = J'ignorais qu'il allait venir.

● Deux remarques importantes s'imposent ici: l'une concerne la particule française si, l'autre la particule arabe إذا :

1 - La particule Si:

En français la conjonction si, qui est la particule de condition par excellence, ne s'emploie ni avec le futur, ni avec le conditionnel. On ne peut pas dire par exemple: Si je mangerai, ni: si je mangerais. On dira «si je mange» ou «si je mangeais».

2 - La particule إذا

En arabe la particule إذا n'indique pas toujours une condition. Elle peut avoir le sens de «quand» ou «lorsque» ou bien celui de «voici que» ou «voilà que».

Ex.: $\text{إن الوقت إذا ضاع فلارجعة} = \text{Le temps, quand il passe, ne revient plus.}$

Ex.: $\text{كان يلعب وإذا بالولد يسقط} = \text{Il jouait et voilà que l'enfant tomba.}$

Il existe en arabe d'autres particules conditionnelles : لو ، إن ، لولا

Il nous reste maintenant à déterminer la valeur de la particule قد. Celle-ci donne lieu aux deux équations suivantes:

(i) $\text{قد} + \text{الماضي} = \text{Certitude} = \text{تأكيد}$

(ii) $\text{قد} + \text{المضارع} = \text{Incertitude} = \text{تقليل} = \text{conditionnel.}$

• Exemples:

(i) $\text{لقد كسر الولد القلم} = \text{L'enfant a cassé le crayon.}$

(ii) $\text{قد يكسر الولد القلم} = \text{L'enfant casserait le crayon.}$

La valeur sémantique de la particule قد sera donc fonction du temps du verbe qu'elle précède.

On dispose donc de trois moyens pour traduire le conditionnel:

1) $\text{قد} + \text{المضارع} = \text{Conditionnel d'adoucissement.}$

2) $\text{Le présent} = \text{المضارع}$

3) $\text{Le futur} + \text{المضارع} + \text{سوف ou س}$

• Remarques:

1 - Noter qu'après le particule إذا ou إن les verbes arabes au passé donnent le sens du présent et doivent donc être traduits en français par le présent. D'ailleurs, après إذا le verbe est toujours au passé.

Ex.: إذا اجتهد نجح = S'il travaille il réussira. Et non pas s'il a travaillé il a réussi.

2 - Remarquer que la particule sans peut avoir le sens conditionnel négatif.

Ex.: Il ne réussira pas sans travailler = Il ne réussira pas s'il ne travaille pas.

On pourra donc traduire cette phrase de l'une des deux manières suivantes.

(1) لن ينجح بدون اجتهد .

(2) لن ينجح إذا لم يجتهد .

3 - Il faut retenir que la forme conditionnelle n'est pas exclusivement destinée à exprimer une condition. Elle peut servir à désigner soit un doute ou une incertitude, soit une formule de politesse.

Ex.: Le directeur encouragerait la grève = قد يشجع المدير الإضراب
Il n'y a ici aucune condition, mais seulement un doute, une incertitude.

Ex.: Je voudrais vous parler = أود أن أتحدث إليكم

Ici aussi aucune condition, mais forme de politesse qui trouvera sa contrevaletur en arabe dans le choix du verbe أود plutôt que أريد .

⇒ Exercices à traduire

- 1) Elle partirait après dîner si la voiture était encore là.
- 2) Le journaliste écrirait de bons articles s'il n'était pas occupé.
- 3) Elle prendrait ses livres et ses cahiers et irait étudier dans le jardin.
- 4) Si l'avion n'atterrit pas immédiatement, il n'arrivera que demain.
- 5) Si vous avez de l'argent, achetez ce terrain de votre voisin.
- 6) Ne partez pas maintenant, le brouillard vous gênerait sur la route.
- 7) Le chasseur se fatiguera s'il ne se repose de temps en temps.
- 8) La femme demanderait votre aide si elle le pouvait.
- 9) Le chien serait mort si les voisins ne l'avaient nourri.
- 10) La journée finirait vite si vous travailliez sérieusement.
- 11) Comment le photographe finira-t-il son travail s'il n'a pas de papier?
- 12) Le bateau déchargerait sa marchandise si les ouvriers étaient là.
- 13) Le professeur changerait le programme d'algèbre et de physique.
- 14) Nous casserions les vitres des fenêtres si nous avions perdu les clés.

← ترجم إلى الفرنسية:

- (1) إذا اعتنى الفلاحون بأرضهم ربما كان المحصول وفيراً في الموسم المقبل.
- (2) لو لم يكن الدليل معه لضلوا طريقهم في الصحراء وماتوا جوعاً وعطشاً.
- (3) كيف يصبح الفتى رجلاً إن لم يذق ذل التعلم في صغره؟
- (4) قد يستطيع هذا الجيش أن يكسب معركة ولكنه لن يكسب الحرب.
- (5) إذا كنتم قد قمتم بواجبكم فلماذا أنتم خائفون من والديكم؟
- (3) لو كنت ثرياً لاشرت سيارة للذهاب بها إلى المصنع كل صباح.
- (7) إذا أردت أن تطاع فلا تطلب إلا المستطاع.
- (8) قد يكون صاحب هذه العمارة محامياً ولكني لا أعرفه ولم أره أبداً.
- (9) قد يكون سبب مرض هذا العامل هو التعب الناتج عن كثرة العمل.
- (10) إذا أردت أن تعيش سعيداً متمتعاً بصحة جيدة فاعمل بنصائح من هم أكبر سنّاً منك.
- (11) إذا أقفلت المخابز يوم الاثنين المقبل فلن نجد خبزاً في المنزل.
- (12) إذا فهم الناس معنى الشرف لكانوا جميعهم شرفاء.
- (13) لو أغلق هذا المصنع أبوابه أصبح آلاف العمال بلا مورد.
- (14) لولا هذا الرجل الشجاع لكان الطفل مات غريقاً في مياه النهر.
- (15) إن كان الكلام من فضة، فالسكوت من ذهب.

Phrases avec "Si"

- 1) Si tu as étudié la leçon, récite-la au surveillant.
- 2) S'il fait beau demain, je viendrai te voir.
- 3) Si j'étais riche, j'aurais une petite maison rustique.
- 4) Si vous aviez mieux appris votre leçon, vous l'auriez mieux sue.
- 5) J'aurai travaillé toute la vie pour mourir si misérable?
- 6) Cet orateur si éloquent était un peu vaniteux. متعطر
- 7) On n'est jamais si heureux ni si malheureux qu'on se l' imagine.
- 8) Pendant notre enfance nous ne pensions pas que la vie était si dure.
- 9) Hier j'étais si fatigué que je ne pouvais parler.
- 10) Ne veux-tu pas de ma marchandise ? - Si, j'en veux.
- 11) N'a-t-il pas l'intention de mieux travailler ? - Si.
- 12) Si beau causeur qu'il soit, sa compagnie ne me plaît guère.
- 13) Si modeste que soit le nid de l'oiseau, il y abrite tout son bonheur.
- 14) Il se demandait si c'était vrai.

• Remarques:

- Dans les phrases 1, 2, 3, 4 "Si" exprimant la condition se traduit par إذا الشرطية ويتبعها فعل الشرط وجواب الشرط .
- Dans les phrases 5, 6, 7 et 8 "Si", adverbe exprimant la manière ou la quantité, se traduit par جداً، لدرجة ... لهذه الدرجة من ...

- Dans la phrase 9, “Si ... que” (où “Si” est encore adverbe) exprime l'idée de conséquence (indicatif), cette locution conjonctive se traduit par ... **درجۃ ان ... حتی ان**
- Dans les phrases 10, 11 “Si” exprime une réponse affirmative à une question négative et se traduit par ... **بلی**
- Dans les phrases 12, 13 la tournure “Si ... que” + v. subjonctif, exprime l'idée de concession et se traduit par : **مهما كان ... رغم** ...
- Dans la phrase 14 “Si” introduit, au style indirect, une interrogation indirecte (**استفهام غیر مباشر**) et se traduit par **إذا ... لو ...**

7 - L'impératif et le subjonctif

الأمر والتمنى

Il convient de souligner deux points essentiels au sujet de l'impératif:

a) Ce temps n'exprime pas uniquement un ordre, mais aussi un souhait, une invitation, un conseil, un encouragement, une interdiction, une ironie.

Ex.:

- Sortez ! (Ordre) اخرجوا
- Asseyez - vous , Madame (Invitation) تفضلی بالجلوس
- Faites un dernier effort (Encouragement) ابذلوا مجهوداً أخيراً
- Ne mangez pas beaucoup (Conseil) لا تأكلوا كثيراً

b) En français, l'ordre peut être exprimé sans recours au mode impératif; on peut l'exprimer de plusieurs manières:

Ex.: Tu ne voleras point (le futur) = لا تسرق

Voulez-vous garder le silence ? (Forme interrogative) = ألا تسكت

Ici, la méthode de l'équation au plan de l'idée s'avère efficiente.

On constatera immédiatement que l'ordre par l'usage du futur est impossible en arabe. Donc pour «Tu ne voleras point» on ne dira pas لن تسرق, mais لا تسرق, c'est-à-dire en utilisant الأمر; soit لا الناهية + المضارع

Quant au subjonctif, il désigne généralement un order, un souhait, une prière, une invitation, un encouragement etc., et à ce

titre, il a une analogie étroite avec l'impératif.

Ex.: Qu'il s'en aille = ليرحل (ordre)

Qu'il vienne = ليأت (Invitation)

Qu'il ait pitié = فليشفق (Prière)

Là aussi l'équation au plan de l'idée est précieuse.

D'ores et déjà on doit retenir l'équation suivante:

Impératif (1re personne du pluriel) = المضارع + لام الأمر

Ex.: Jouons = لنلعب

Subjonctif (Troisième personne sing. et plur.) = المضارع + لام الأمر

Ex.: Que l'homme médite = ليتأمل الإنسان

Que je sache = لأعرف

Que nous marchions = لنمش

N.B. - Le subjonctif à la forme négative se traduit par لا + مضارع + ن

Ex.: Qu'il ne revienne pas = لا يرجع

Tableau récapitulatif des équivalences de temps verbaux

Présent	= المضارع
Imparfait	= كان + المضارع
Passé simple	= الماضي
Passé composé	قد + الماضي
Passé antérieur	} كان + قد + الماضي =
Plus-que-parfait	
Futur simple	= المضارع
Futur simple (imminent)	= س + المضارع = avenir proche
Futur simple (moins imminent)	= سوف + المضارع = avenir lointain
Futur antérieur	= يكون + قد + المضارع
Conditionnel d'incertitude	= قد + المضارع
Autres conditionnels	= الماضي ou المضارع ou س + المضارع =
Impératif (1 ^{re} personne du pluriel)	= لام الأمر + المضارع
Subjonctif (toutes personnes)	= لام الأمر + المضارع

Remarque - Ne pas oublier que le Subjonctif présent à la forme négative se traduit par : لا + المضارع + نون التوكيد :

Ex.: Qu'il ne revienne pas = لا يرجع

⇒ Exercices à traduire

- 1) Prenez ces papiers et remettez-les au directeur de cette banque.
- 2) Cueillez des fleurs si vous voulez mais ne touchez pas aux fruits.
- 3) Ne mentez jamais car le mensonge est une source d'échec.
- 4) Qu'ils aillent là où ils veulent, mais qu'ils travaillent sérieusement.
- 5) Ne traduisez pas ce texte avant d'en avoir compris le contenu intégral.
- 6) Lisez toujours des livres utiles si vous voulez parfaire votre culture.
- 7) Regardez ces avions; ils s'apprêtent à atterrir sur le sable du désert.
- 8) Que les hommes sachent que leur science sera toujours incomplète.
- 9) Qu'elles se souviennent du temps de leur enfance et elles croiront.
- 10) Quittez cette ville avant que des mesures plus sévères soient décidées.
- 11) Que les femmes et les enfants se réunissent sur le pont du navire.
- 12) Qu'ils ne croient pas avoir échappé à la justice en changeant d'adresse.
- 13) Songeons à prendre des précautions contre l'humidité et le froid.
- 14) Que les ouvriers ne décident la grève qu'après avoir rencontré le ministre.

← ترجم إلى الفرنسية:

- (1) انهضوا من فراشكم قبل بزوغ الشمس إن أردتم الاشتراك في رحلة الصيد هذه .
- (2) لا يضربن هذا الحيوان المسكين لأنه مريض ولا يستطيع التحرك.
- (3) قوموا بواجباتكم على الوجه الأكمل ولا تبالوا بما قد يوجه إليه من الانتقاد.
- (4) اصبري أمام الصعوبات لأن الصبر دليل على القوة وعلامة على قرب الانتصار.
- (5) لا تتكلم قبل أن تفكر حتى لا تتدم ولنلا تجرح غيرك.
- (6) لا تخف من قول الحقيقة لأن الكذب من صفات الجبناء والضعفاء.
- (7) ليقيم العامل بواجباته قبل أن يلح في طلب حقوقه إن أراد احترام العدالة.
- (8) لنخصص جزءاً من أوقات فراغنا للاهتمام بهؤلاء الأولاد المهملين.
- (9) لا ترحلن قبل أن تتأكدين من إنهائكن كافة الأعمال التي كلفتن بها.
- (10) زوروا المتحف إن شئتم ولكن لا تتأخروا في العودة إلى المحطة.
- (11) ليطلبوا مقابلة الوزير مباشرة لأن الموضوع خطير جداً.
- (12) فكروا ملياً في معنى الكلمات قبل أن تضعوا المعادلات اللازمة للترجمة.
- (13) اقرءوا مراراً كل نص تريدون ترجمته حتى تستوعبوا جميع الأفكار التي يحتويها.
- (14) اعلّموا أن للترجمة أصولاً يجب احترامها إذا أردتم القيام بعمل مجد.
- (15) لا تحاولوا التهرب من مسؤولياتكم لأنها سوف تلحق بكم حيثما ذهبتم.

Il y a

عند نقل جملة من اللغة الفرنسية تحتوى على التعبير « Il y a » إلى اللغة العربية فإن هذا التعبير لا يترجم، وإليك طريقة تعاملك معه.

1 – Il y a = est ou sont

Ex.:

Il y a sept élèves dans la class.

= Sept élèves sont dans la class.

وتترجم الجملتان كالتى :

فى الفصل تسعة تلاميذ = تسعة تلاميذ فى الفصل.

حيث تترجم الجملتان كجملة اسمية. لذا لا نستخدم الفعل (يوجد) عند ترجمة هذا التعبير؛ لأنه سيكون غير مفيد فى الجملة ويضعف من أسلوبها، إلا إذا كانت فكرة الوجود واضحة، وتلك نوضحها كما يلي:

Lorsque la locution il y a ne se rapporte pas à un lieu précis, elle pourra être traduite par : هناك

عندما لا يكون التعبير غير متعلق بمكان محدد يترجم بـ «هناك» .

Ex.:

Il y a des riches et des pauvres	هناك أغنياء وفقراء
Il y a une autre question	هناك مسألة أخرى

Mais dès que cette locution se rapporte à un lieu précis, on ne la traduit plus.

عندما يكون هذا التعبير متعلقاً بمكان محدد، فإنه لا يترجم.

Ex.: "Il y a des riches et des pauvres parmi les hommes"

= "Des riches et des pauvres sont parmi les hommes"

بين الناس أثرياء وفقراء.

L'expression (Il n'y a pas) se traduit par l'impersonnel négatif lorsque le lieu est précisé.

يترجم التعبير (Il n'y a pas) بأداة النفي (ليس) عندما يكون المكان محدداً.

Ex.: Il n'y a pas de pain sur la table = ليس على المائدة خبز

Elle se traduira par ليس هناك lorsque le lieu n'est pas précisé.

يترجم بـ (ليس هناك) عندما يكون المكان غير محدد.

Ex.: Il n'y a pas danger de guerre.

ليس هناك خطر حرب.

• **Au passé affirmatif: الماضي المثبت**

Il y a eu = كان

Il y avait = كان

Il y avait = كان هناك

عندما يكون المكان محدداً.

عندما يكون المكان غير محدد.

• **Au passé négatif: الماضي المنفي**

Il n'y a pas eu = لم يكن

Il n'y avait pas = ما كان

Il n'y a pas eu = لم يكن هناك

Il n'y avait pas = ما كان هناك

عندما يكون المكان محدداً.

عندما يكون المكان غير محدد.

• **Au futur affirmatif : المستقبل المثبت**

لorsque le lieu est précisé. عندما يكون المكان محددًا

لorsque le lieu n'est pas précisé. عندما يكون المكان غير محدد

• **Au futur négatif : المستقبل المنفى**

لorsque le lieu est précisé. عندما يكون المكان محددًا

لorsque le lieu n'est pas précisé. عندما يكون المكان غير محدد

• **L'interrogatif: الاستفهام**

au présent : Y a-t-il = هل (lorsque le lieu est précisé).

Ex. Y a-t-il des livres dans la bibliothèque ? = هل فى المكتبة (أفى)
كتب؟

Y a-t-il = هل هناك ou هناك (lorsque le lieu n'est pas précisé).

Ex. Y a-t-il erreur? = هل هناك خطأ ؟

• **Au passé (imparfait):**

Y avait-il = هل كان }
Ou أكان } lorsque le lieu est précisé.

Ex.: Y avait-il des élèves dans la cour ? = هل كان فى الفناء تلاميذ؟

Y avait-il = هل كان هناك }
أكان هناك } عندما يكون المكان غير محدد.

Ex.: Y avait-il des infirmiers ? = هل كان هناك ممرضون

Pour le futur : Y aura-t-il = أسيكون = أسيكون هناك

• L'interrogatif-négatif:

• au présent :

N'y a-t-il pas = أليس (lorsque le lieu est précisé).

Ex. N'y a-t-il pas du bois dans le jardin ? = أليس في الحديقة خشب ؟

N'y a-t-il pas = أليس هناك (lorsque le lieu n'est pas précisé).

Ex. N'y a-t-il pas de la neige ? = أليس هناك ثلج ؟

• Au passé (imparfait):

N'y avait-il pas = ألم يكن (lorsque le lieu est précisé).

Ex. N'y avait-il pas un crayon sur le siège ? = ألم يكن على المقعد قلم ؟

N'y avait-il pas = ألم يكن هناك (lorsque le lieu n'est pas précisé).

Ex. N'y avait-il pas des forêts ? = ألم تكن هناك غابات ؟

N.B. - Pour le futur : N'y aura-t-il -as = ألن يكون هناك

Exercice de traduction:

L'Oiseau et Le Miel

Il y a au Centre de l'Afrique un petit oiseau qui vit de miel d'abeilles. Ce qui est étrange en lui, c'est qu'il ne peut attaquer les ruches des abeilles pour en prendre ce dont il a besoin.

Mais il exploite sa capacité instinctive à connaître les cachettes des abeilles dans les cavernes et il y guide les passants.

Il plane au-dessus des têtes des habitants de ces pays en gazouillant d'une manière particulière dont ils comprennent le sens.

Ainsi, il attire leur attention et les porte à le suivre jusqu' aux ruches cachées des abeilles.

L'oiseau laisse hommes et femmes attaquer les ruches pour en prendre le miel et la cire qu'elles contiennent tandis que lui

demeure muet sur la branche d'un arbre.

Lorsque les hommes finissent l'extraction du miel ils abandonnent les restes des ruches avec les petits des abeilles qu'ils comportent. Il fonce alors sur ces derniers et les mange.

C'est la récompense de l'oiseau pour son effort.

• Remarques:

centre = أواسط , de = على , Étrange = الغريب

C'est qui est étrange en lui = والغريب فيه أنه

Ce dont il a besoin = حاجته = ما يحتاج إليه

Cachettes = مخابئ , habitants = سكان البلاد = أهل البلاد

en jazouillant = وهو يغرد = مغرداً

Il attire leurs regards = il attire leurs attention = يلفت أنظارهم

extraction = استخلاص = استخراج

ترجمة النص

الطائر والعسل

فى أواسط أفريقيا طائر صغير يعيش على عسل النحل. والغريب فيه أنه لا يستطيع مهاجمة خلايا النحل ليأخذ حاجته منها، ولكنه يستغل قدرته الغريزية على معرفة مخابئ النحل فى الكهوف فيرشد إليها المارة. بحيث يحلق فوق رؤوس أهل تلك البلاد وهو يغرد بطريقة خاصة يفهمون معناها.

وهكذا يلفت أنظارهم ويحملهم على اتباع أثره حتى يبلغوا خلايا النحل المخبأة. ويترك الطائر الرجال والنساء يُغيرون على الخلايا ليأخذوا ما فيها من عسل وشمع بينما يكمن هو صامتاً على غصن شجرة .

وعندما ينتهى الرجال من استخلاص العسل يتركون بقايا الخلايا وما تحتويه من صغار النحل، فينقض الطائر عليها ويأكلها. إنها مكافأة الطائر على مجهوده.

Tout - Même - Comme

تتغير معانى هذه الكلمات طبقاً للسياق وتركيبية الجملة التى توجد بها، وإليك معانى كل كلمة منها:

Tout:

A: J'ai lu tout le livre. قرأت كل الكتاب

Toute vérité n'est pas bonne à dire. ليس من المستحسن أن تقول كل الحقيقة.

ملحوظة: tout هنا بمعنى (كل).

B: Tous les élèves jouent dans la cour. يلعب جميع التلاميذ فى الملعب.

Il était midi: tout le monde souffrait de la chaleur.

كان الجو ظهراً والجميع يعانون من الحر.

ملحوظة: tout هنا بمعنى (جميع).

C: Tous sont partis en vacances. كلهم سافروا فى إجازة.

ملحوظة: tout هنا (ضمير غير محدد).

E: Tout ce que brille n'est pas or. ليس كل ما يلمع ذهباً.

Je ferai tout pour toi. سأفعل كل شيء من أجلك.

Le sage sait qu'il ne sait rien: Le fou pense qu'il sait tout.

العاقل يعرف أنه لا يعرف شيئاً، والمجنون يعتقد أنه يعرف كل شيء.

ملحوظة: tout هنا ضمير محايد بمعنى كل (ما) ، كل (شيء).

F: Monsieur, je suis tout à votre service. سيدى، أنا فى خدمتك تماماً.

Elle me paraît tout émue. كانت تبدو لى مرتبكة جداً.

ملحوظة: tout = entièrement = تماماً - كلية - جداً.

Même:

A:

- 1- Il a les mêmes traits que son père. له نفس ملامح أبيه.
les egoïstes ne pensent qu'à eux-mêmes. لا يفكر الأنانيون إلا في أنفسهم.
- 2- Les arbres portent les mêmes fruits qu'ils portaient il y a deux mille ans.
تحمل الأشجار الفاكهة نفسها التي كانت تحملها منذ ألفى سنة.
ملحوظة: même فى هذه الجملة صفة غير محددة تترجم بـ (نفس)

B:

- 1- Ils sont tous entrés, même chiens. دخلوا جميعهم حتى الكلاب.
- 2- Dans toutes les conditions, même les plus humbles, on peut être utile à ses semblables.
فى جميع الظروف، وحتى فى أقلها شأنًا يمكن أن يكون المرء مفيداً لأقرانه.

Comme:

لاحظ معانى comme فى الجمل الآتية:

Il est courageux comme un lion. إنه شجاع مثل أسد.

Faites ce problème comme je vous l'ai expliqué.

حل هذه المسألة كما شرحتها لك

Hier comme je promenais à la corniche, j'ai eu le plaisir de rencontrer un de mes anciens amis.

بينما كنت أتنزه أمس على الكورنيش سعدت بمقابلة أحد أصدقائى القدامى.

Comme mon frère était fatigué, il n'a pas pu sortir.

لما كان أخى متعباً لم يستطع الخروج.

Son père travaille comme ingénieur dans cette usine.

يعمل والده كمهندس (بصفته مهندساً) فى هذا المصنع.

Comme il me traite !

كم يشبهنى !

Je vois comme vous l'instruisez.

سأرى كيف تعلمونه